103137 - BİR ŞEYLE MEŞGUL İKEN KUR'AN DİNLEMEK

Soru

Çalışırken veya başka bir şeyle meşgul iken Kur'an-ı Kerim dinlemenin hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Radyo veya teyp aracılığıyla Kur'an-ı Kerim dinlemek, insanın karşılığında ecir aldığı salih bir ameldir. Bir kimse, çalışırken veya bir işle meşgul iken, -mümkün olduğunca dinleyebiliyorsa- böyle yapmasında herhangi bir sakınca yoktur. Ancak Kur'an'a kulak veremeyecek bir işle meşgul ise, bu takdirde Kur'an'a karşı edepli olma ve ona saygı gösterme gerektiği durumu ortadan kalktığı için de böyle yapmaması gerekir.

İmam Nevevî -Allah ona rahmet etsin- "et-Tibyân fî Hameleti'l-Kur'an" adlı kitabında şöyle demiştir:

"Toplu halde Kur'an okuyan bazı gâfillerin belki hafife aldıkları, aslında çok önem verilmesi ve emredilmesi gereken şeylerden birisi de Kur'an'a saygı göstermektir.

İşte Kuran'a saygıdan birisi de, Kur'an okurken gülmekten, boş ve faydasız sözler söylemekten uzak durmak, kaçınmaktır. Ancak konuşulması gereken ve mecbur kalınan söz bunun dışındadır.Bu konuda Allah Teâlâ'nın şu emrine itaat edilmesi ve ona boyun eğilmesi gerekir:

[وَإِذَا قُرِىءَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُواْ لَهُ وَأَنْصِتُواْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ] سورة الأعراف الآية: 204

"(Ey insanlar!) Kur’ân okunduğu zaman onu dinleyin ve ona kulak verin ki merhamet olunasınız." (A'râf Sûresi: 204)."

(et-Tibyân fî Hameleti'l-Kur'an"; s: 92).

el-Behûtî -Allah ona rahmet etsin- "Keşşâfu'l-Kınâ'"da şöyle demiştir:

"İbn-i Akîl'den -Allah ona rahmet etsin- nakledidiğine göre, o,: 'Çarşı ve pazarlardaki esnaf ve satıcıların (mallarını) satarlarken bağırıp çağırmalarından dolayı oralarda Kur'an okumak, haramdır,' demiştir."

Yine İbn-i Akîl'den nakledildiğine göre, o şöyle demiştir: 'Hanbel şöyle demiştir: Halktan insanların, itaat olarak zannettikleri söz ve fiillerinin çoğu, âlimlere göre günahtır. Örneğin,çarşı ve pazarlarda Kur'an okumak, bunlardan birisidir.Oysa çarşı ve pazarlardaki esnaf ve satıcılar (mallarını) satarlarken bağırıp çağırmaları, çarşı ve pazarlarda bulunan kimselerin okunan Kur'an'ı dinlemelerine imkan vermez. Bu davranış, Kur'an'ı küçümsemek ve onu hor görmek demektir." (İbn-i Akîl; "Keşşâfu'l-Kinâ'"; c: 1, s: 433).

Değerli âlim Salih el-Fevzân'a:

"Ben, eşime yemek hazırlamak amacıyla zamanımın büyük bir bölümünü mutfakta geçiriyorum. Zamanımdan faydalanmak için de radyo veya teypten Kur'an-ı Kerim dinlemeye gayret ediyorum. Yapmış olduğum bu davranışım doğru mudur? Yoksa böyle yapmamam mı gerekiyor? Çünkü Allah Teâlâ buyuruyorki:

[وَإِذَا قُرِىءَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُواْ لَهُ وَأَنْصِتُواْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ] سورة الأعراف الآية: 204

"(Ey insanlar!) Kur’ân okunduğu zaman onu dinleyin ve ona kulak verin ki merhamet olunasınız." (A'râf Sûresi: 204)."

Diye soran kadına şöyle cevap vermiştir:

"İnsanın çalışırken radyo veya teypten Kur'an-ı Kerim dinlemesinde herhangi bir sakınca yoktur. Bu davranışı, Allah Teâlâ'nın şu emrine de ters düşmez:

[وَإِذَا قُرِىءَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُواْ لَهُ وَأَنْصِتُواْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ] سورة الأعراف الآية: 204

"(Ey insanlar!) Kur’ân okunduğu zaman onu dinleyin ve ona kulak verin ki merhamet olunasınız." (A'râf Sûresi: 204)."

Çünkü okunan Kur'an'a kulak vermek, imkânlar ölçüsünde istenmektedir. Çalışan kimse ise, çalışırken gücü yettiği kadarıyla okunan Kur'an'a kulak verir." (el-Muntekâ Min Fetâvâ'l-Fevzân; c: 3, soru no: 437).

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn'e -Allah ona rahmet etsin-:

"Bazı insanlar,uykudan önce veya örneğin ders çalışırken ya da bazı şeylerle meşgul iken Kur'an dinlemektedirler. Bu davranış, Kur'an dinleme âdâbından mıdır? Bu davranışın hükmü nedir?

Diye sorulduğunda o şöyle cevap vermiştir:

"Bu davranış, Kur'an dinleme âdâbından değildir.Teyp kaseti aracılığıyla da olsa, Allah'ın Kitabı okunurken senin ondan gâfil ve habersiz olman, Kur'an dinleme âdâbından değildir. Çünkü Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

[وَإِذَا قُرِىءَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُواْ لَهُ وَأَنْصِتُواْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ] سورة الأعراف الآية: 204

"(Ey insanlar!) Kur’ân okunduğu zaman onu dinleyin ve ona kulak verin ki merhamet olunasınız." (A'râf Sûresi: 204)."

Bu sebeple deriz ki: Eğer sen, Kur'an dinlemek için meşgul değil isen, bu takdirde Kur'an dinleyebilirsin. Yok eğer bir şeyle meşgul isen, bu takdirde teybi açmazsın.

Bazı insanlar bana: 'Ben, ancak Kur'an dinleyerek uyurum,' demektedir. Durum böyle ise, bunu yapmasında herhangi bir sakınca yoktur. Uyumak için yatağına uzanmış ve herhangi bir şeyle meşgul değil ise, bu takdirde Kur'an dinlemesinde herhangi bir sakınca yoktur.Bir kimse,mübah olan işlerinden birisini yerine getirmekte Allah'ın kelâmı Kur'an'dan yardım isterse, bunda herhangi bir sakınca ve engel yoktur." (Açık Kapı Görüşmesi" adlı programdan alınmıştır.14/146)

Daha detaylı bilgi için (88728) nolu sorunun cevabına bakınız.

Yine de en iyisini Allah Teâlâ bilir.